

DECIZIE

02 august 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Tamara Chișca-Doneva

Ion Malancuic

Aliona Miron

examinând recursul depus de Clavdia Ciumac,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Clavdia Ciumac împotriva Primăriei orașului Codru, Serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale cu privire la contestarea actului administrativ,
împotriva încheierii din 05 iunie 2023a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Clavdia Ciumac,

c o n s t a t ă :

La 02 august 2022, Clavdia Ciumac a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei orașului Codru, Serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale cu privire la contestarea actelor administrative.

Prin hotărârea din 07 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani acțiunea depusă de Clavdia Ciumac a fost respinsă ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la data de 04 mai 2023, Clavdia Ciumac a depus apel, prin care a solicitat casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 05 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost declarat inadmisibil apelul depus de Clavdia Ciumac din motivul depunerii apelului după expirarea termenului prevăzut de art. 232 alin. (1) Cod administrativ.

La 16 iunie 2023, Clavdia Ciumac a declarat recurs împotriva încheierii din 05 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate și emiterea unei noi încheieri de repunere în termen a apelului.

În motivarea recursului a indicat că, prin cererea din 16 februarie 2023 a solicitat copia hotărârii motivate a primei instanțe, pe care a primit-o la 28 aprilie 2023 și la 04 mai 2023 a contestat hotărârea instanței de fond.

La 30 iunie 2023 Curtea Supremă de Justiție a notificat intimaților copia recursului depus de Clavdia Ciumac cu înștiințarea depunerii referinței, însă aceștia nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referință.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 05 iunie 2023. Astfel, recursul depus de Clavdia Ciumac la data de 16 iunie 2023, este în termen.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Studiind materialele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins din următoarele motive.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră întemeiată încheierea din 05 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Clavdia Ciumac, din următoarele considerente.

Conform art. 236 alin. (2) lit. d) Cod administrativ, apelul se declară inadmisibil în special când apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (1).

Conform art. 232 alin. (1) Cod administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

Iar, conform art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Legiuitorul a prevăzut depunerea apelului separat de motivarea acestuia, respectiv, termenul de declarare și cel de prezentare a motivării apelului curg din momente diferite (dies a quo), și anume: în temeiul art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, de la notificarea dispozitivului hotărârii primei instanțe, sub sancțiunea art. 236 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ – apelul se declară inadmisibil, în special, când a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (1).

Actele cauzei denotă că dispozitivul hotărârii a fost pronunțat de către Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani la data de 07 februarie 2023 (f.d. 47).

Astfel, termenul de depunere a apelului, conform art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, a început să curgă de la data de 08 februarie 2023, ziua imediat următoare datei pronunțării dispozitivului hotărârii contestate a primei instanțe și a expirat la 09 martie 2023, zi de joi.

Însă, distinct acestor circumstanțe, Clavdia Ciumac a prezentat apelul la data de 04 mai 2023.

Instanța de recurs remarcă faptul că la pronunțarea dispozitivului hotărârii în prima instanță Clavdia Ciumac a fost prezentă, aceasta dispunând de suficient timp pentru a depune apelul în termen, conform art. 232 alin. (1) Cod administrativ.

În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că Curtea de Apel Chișinău întemeiat a considerat a fi incidente apelului depus de Clavdia Ciumac prevederile art. 236 alin. (2) lit. d) Cod administrativ și prin încheierea din 05 iunie 2023 a declarat ca fiind inadmisibil apelul.

Conform art. 237 alin. (1) din Codul administrativ, prevederile art.65 alin.(1)–(3) și (5) se aplică corespunzător pentru repunerea în termenul de apel și în termenul de prezentare a motivării apelului.

Potrivit art.65 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Instanța de recurs reiterează că termenul de declarare a apelului poate fi restabilit, dacă persoanele îndreptățite prezintă probe veridice, ce ar confirma imposibilitatea declarării apelului în termen.

Conform art. 24 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Participantul care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bună-credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.

Contrar acestor prevederi legale, Clavdia Ciumac nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen, nesolicitând repunerea în termen a apelului.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Instanța de recurs accentuează că potrivit legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

În asemenea circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel întemeiat a declarat inadmisibil apelul depus de Clavdia Ciumac.

Din considerentele menționate și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de Clavdia Ciумac.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Clavdia Ciумac și se menține încheierea din 05 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Clavdia Ciумac împotriva Primăriei orașului Codru, Serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Tamara Chișca-Doneva

Judecători

Ion Malancuic

Aliona Miron